

[Bolestné jako základní nárok při ublížení na zdraví]

Abstrakt

Diplomová práce pojednává o tématu náhrady bolestného jako základního nároku při ublížení na zdraví podle § 2958 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Cílem této práce je zformovat základní přehled zkoumané problematiky v České republice a Anglii a jejich následné kritické srovnání. Tato práce je členěna do pěti samostatných kapitol, každá věnující se jiné části problematiky bolestného pohledem české a anglické právní úpravy.

V první kapitole autor pojednává o významných prvcích a institutech předchozí právní úpravy bolestného, a to především s ohledem na jejich vztah a vliv na platnou úpravu náhrady vytrpěné bolesti podle OZ. Zvláštní pozornost autor věnuje vyhlášce Ministerstva zdravotnictví č. 440/2001 Sb., o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění.

Druhá kapitole diplomové práce je věnována jednotlivým nárokům, které jsou poškození oprávněni ve srovnávaných právních řádech uplatnit. V rámci této kapitoly se autor dále blíže zaměřuje na silné a slabé stránky pojetí náhrady nemajetkové újmy na zdraví jako jednotného nároku a jako systému dílčích nároků.

Třetí kapitola se zaměřuje na analýzu nároku na náhradu vytrpěné bolesti podle české právní úpravy a odčinění bolesti a utrpení (*pain and suffering*) podle anglického práva. Převážnou část třetí kapitoly věnuje autor rozboru institutů duševních útrap, psychické bolesti a další nemajetkové újmy, a to především s ohledem na vzájemný vztah těchto institutů, vymezení jejich obsahu a nedostatky aktuálních přístupů k nim, jakožto i spory, které uvedené instituty v právní praxi vyvolávají.

Čtvrtá kapitola představuje ústřední téma zkoumané problematiky, a to otázku jakým způsobem mají obecné soudy určovat výši náhrady za vytrpěnou bolest mající původ v ublížení na zdraví. Úvodní část této kapitoly je věnována komparaci subjektivního a objektivního přístupu k ohodnocení vytrpěné bolesti podle české a anglické právní úpravy. Dále se autor věnuje otázce rozsahu soudy přiznávané náhrady bolesti. Další část kapitoly se zaměřuje na kritéria a hlediska, která mohou či nemohou české a anglické soudy při rozhodování o výši bolestného považovat za rozhodná. Závěr kapitoly je věnován predispozici poškozeného k závažnějším formám poškození zdraví, její vliv na výši peněžitého odčinění bolesti a přístup k pravidlu „*the eggshell skull*“.

V poslední páté kapitole autor kriticky posuzuje Metodiku k náhradě nemajetkové újmy na zdraví, a to především s ohledem na rozpor její systematiky se zákonnou úpravou, okolnostem jejího vzniku a její povahu. Dále je rozebrán způsob určení bolestného podle Metodiky k náhradě nemajetkové újmy na zdraví a jeho nedostatky. Závěr kapitoly je věnován Guidelines for the Assessment of General Damages in Personal Injury Cases jako kontrastního pomocného nástroje pro soudce anglických soudů oproti Metodice k náhradě nemajetkové újmy na zdraví.

Klíčová slova: bolestné, újma na zdraví, nemajetková újma